

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТОРАТА И КОМИТЕТА КОМСОМОЛА КАЗАХСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАМЕНИ имени С. М. КИРОВА

№ 4 (1197)

Суббота, 5 марта 1983 г.

Издается с 20 апреля 1948 г.

Цена 2 коп.

Семьдесят три года отделяют нас от конференции женщин в Копенгагене, когда одна из основателей коммунистической партии Германии — Клара Цеткин предложила установить Международный женский День — день солидарности трудящихся женщин всего мира в борьбе против угнетения, господства буржуазии, не-

ЗАБОТА ПРОФСОЮЗОВ

Л. С. АХМЕТОВА,
председатель студенческого профкома КазГУ.

равенства, в борьбе за свои права. Впервые этот день был отмечен в ряде стран Европы в 1911 году.

Сегодня наши женщины, как и весь советский народ, единодушно поддерживают миролюбивую внешнюю политику Советского государства, направленную на обеспечение прочного мира во всем мире и разрядку международной напряженности. Они решительно выступают против присков империалистических сил.

Мы все привыкли, что в нашей стране женщины занимают ведущее место в ряде профессий.

В Казахском государственном университете вклад женщин в развитие науки и подготовки высококвалифицированных специалистов огромен.

Из 3719 работающих в КазГУ — 2079 женщины, что составляет 55,9 процентов. Из них 1180 занимаются научно-педагогической работой.

Профессиональные союзы нашего университета проводят большую работу по защите интересов женщин. В студенческой профсоюзной организации специально созданы комиссии, — которые занимаются вопросами условий труда женщин, охраны интересов, здоровья, учебы и быта студенток. После проведения переписки и анкетирования студенческих семей, было установлено, что многие дети студентов-родителей нуждаются в детских яслях. Только за последние два месяца для детей студентов профсоюзным комитетом выделено 3 места в детский сад № 256.

В летнее время дети студентов-родителей могут отдохнуть в пионерском лагере КазГУ «Восток-3». Впервые профсоюзный комитет провел в декабре прошлого года елку для детей студентов-родителей, где 287 малышей получили подарки.

Студентки и женщины нашего университета имеют возможность отдохнуть в санаториях, в профилактории.

Забота о женщине — задача повседневная. Охрана труда, отдых, здоровье постоянно в центре внимания профсоюзного комитета студентов.

Қош келдің, ару мереке!

АНА

Жыр сыймаған кеудеме нұр сыйлаған.
Қарыздармын анашым мәңгі саған.
Сайрайтұғын көңілдің сыршыл бағы,
Жүрегімде нәр беріп жүрші тағы.
Күн жанары ананың жанарындай
Тіршілікке тарайды нұр жуағы.
Жыр сыймаған кеудеме нұр сыйлаған.
Бар аналар жер басып жүрші аман.
Сәбилердің тербеткен тал бесігін
Күдіретіме бас ай тұрсын заман.

Х. ЖҰМАЕВ,
КазГУ сәтасығының құрылысшысы.

Анаға хат

Білмейсі ешкім сенің мейір жайлы,
(Оңсыз маған күн кешу қиындайды!)
Қуат алдым сендегі қайсарлықтан
Илте алмай імездес құбыз-қайғы.
Мазасыздық — ойымда, мұңымдағы,
Мәлдір шығын жанардың жиі ұрпады.
Жүректегі жырымды көшіре алмай,
Ақ қағазды қаламмен шырқады.
Бейуақытта хабарым жеткізіп күз,
Өткен күнге көңілің көтеріпті із.
...Жүрегімді сен жайлы ән кернеп тұрау,
Түсіруге ноталар жеткіздісіз.

Лена ТАНБАЕВА,
журфактын 3 курс студенті.

ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОМИССИЯ ЗА РАБОТОЙ
ПОЛИТИЧЕСКОЕ ИНФОРМИРОВАНИЕ

23 февраля состоялась очередное заседание идеологической комиссии парткома КазГУ. Предметом обсуждения комиссии являлось политическое информирование студентов, преподавателей и сотрудников университета.

О состоянии работы в этом направлении отчитался комитет комсомола. С результатами социологического исследования «Политическая информированность студентов» комиссию ознакомила зав. лабораторией коммунистического воспитания Р. Аязбекова.

С большим интересом членами идеологической комиссии обсуждены итоги единого политдня, кото-

Поздравляем!

Женщины всех континентов празднуют День 8 Марта под знаком борьбы за мир и национальную независимость, за свои права и счастье детей.

Дорогие женщины — профессора, преподаватели, служащие, рабочие и студентки Казахского государственного университета! Поздравляем Вас с Международным женским Днем 8 Марта! Желаем крепкого здоровья, счастья, творчества, новых, больших успехов в труде и в учебе.

Ректорат, партком, комитет комсомола, редакция газеты «Қазақ университеті»

ТОЦ — для студентов

В студенческом городке нашего университета открывается новый общественно-торговый центр. Внутри этого компактного здания по периметру расположены три павильона, а в центре огромный двухъярусный цветник.

Один из павильонов полностью отдан под магазины — продовольственный и промтоварный.

Все отделы общественно-торгового центра — парикмахерская, прачечная, химчистка, почта и телеграф, пункт проката, мастерская «Металлобытремонта», стол заказов кройки и шитья, салон звукозаписи предлагают свои услуги студентам, которым теперь не придется тратить много времени на поездку в город, чтобы подстричься, отправить телеграмму или отремонтировать обувь.

Так же для любителей кино будет работать кинозал рассчитанный на 150 мест. К услугам молодых — кафе «МАХАББАТ», где будут проходить студенческие свадьбы.

Недалек день, когда новый общественно-торговый центр КазГУ-града распахнет свои двери. И тем самым будет решена одна из насущных проблем — организация бытового обслуживания молодежи университета.

Р. АУТАЛИПОВА.

ОБЩЕЖИТИЕ — ТВОЙ ДОМ

За звание образцового

По итогам социалистического соревнования, в которую включились все общежития нашего университета, первое место с вручением переходящего Красного Знамени, выпелом «Образцовое общежитие КазГУ и цветным телевизором занял коллектив общ. № 9 юридического факультета (председатель студсовета К. Конбаев). На втором — общежитие № 8 филологического факультета и на третьем — общежитие № 5 факультета журналистики.

Комиссия по подведению итогов соцсоревнования направила благодарственные письма родителям активистов, проживающих в общежитиях. Таким, как К. Конбаев, Б. Базылжанова (общ. № 9), Б. Атабаев, Ш. Нусипов (общ. № 8), Е. Бапиев, Ф. Аблешева (общ. № 5).

Дирекцией студгородка введена новая система в положение смотр-конкурса. «За образцовое общежитие», «За комнату образцового содержания», «За лучший этаж», где будет вестись специальный учет деятельности всех служб общежитий, правовое воспитание студентов, контроль работы комендантов и студсоветов. При подведении итогов соцсоревнования между общежитиями будет так же учитываться дисциплина труда студентов — посещение занятий.

С. ЖАМБАЕВА.

рый состоялся в университете 18 февраля.

Решением комиссии вопрос о состоянии политического информирования коллектива КазГУ вынесен на заседание партийного комитета.

ОБЩЕГОРОДСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ПСИХОЛОГОВ

1 марта в университете состоялась общегородская научная конференция «Психологическая наука в Казахстане, основные проблемы и перспективы ее развития», проведенная по инициативе кафедры психологии КазГУ совместно с Казахским республиканским отделением общества психологов СССР.

В ней с докладом «Основные этапы развития» выступил и. о. зав. кафедрой психологии КазГУ доц. К. Б. Жарикбаев. Работали две подсекции. В первом из них было заслушано 8 докладов. Хорошее впечатление у участников конференции оставили сообщения Р. Х. Хисматуллиной на тему: «Роль КазГУ в консолидации и

подготовке психологических кадров для республики», доцента Р. А. Аязбековой — «Развитие социальной психологии в Казахстане».

Работа подсекции «Актуальные проблемы психологии и перспективы ее развития в Казахстане» была посвящена анализу основных направлений научных исследований и обсуждению задач дальнейшего развития психологии в республике.

В работе конференции участвовали учителя школ города, представители органов народного образования, редакции Казахской советской энциклопедии, сотрудники кафедры психологии КазГУ-Женпи, КазПИ, педагогики и психологии КазСХИ, КазПТИ, АПИИЯ, работники ряда ведомств и министерств республики, разрабатывающие проблемы психологии.

Конференция приняла ряд рекомендаций, направленные на активизацию психологических исследований в республике.

Наш спецкорр.

ВСТРЕЧА С ДЕПУТАТОМ

В актовом зале корпуса № 4 Казахского государственного университета им. С. М. Кирова состоялся отчет депутата Верховного Совета Казахской ССР, академик АН КазССР, ректора КазГУ М. А. Джолдасбекова. Перед собравшимися с докладом о своей работе выступил депутат Верховного Совета КазССР М. А. Джолдасбеков. На собрании выступили начальник лаборатории ЭВМ Е. Абдрахманов, зав. кафедрой истории КПСС А. Соловьев, студентка второго курса философско-экономического факультета университета Л. Солтанбекова, ассистент кафедры оперативной хирургии Алма-Атинского медицинского института М. Мырзабеков. Избиратели одобрили деятельность депутата Верховного Совета КазССР за 1982 год и высказали свои предложения и пожелания.

ҰСТАЗДЫҚ ЕТКЕН ЖАЛЫҚПАС...

Коммунистік қоғамды жасаушы, онын жеңісін баянды етуші жаңа адам негізінен мектеп арқылы даярлануда және алда да даярлана бермекші. Осынау өте маңызды іске біздің университеттің де қосар үлесі зор. Жарты ғасыр бойы он бір факультеттің сегізі болашақ ұстаздарды тәрбиелеп келеді. Бұл күндері университет түлектерін республикамыздың түкпір-түкпіріндегі мектептерден жиі кездестіруге болады.

Университет мектепке мұғалім даярлау жолында КПСС Орталық Комитеті мен СССР Министрлер Советінің 1977 жылдың декабрь айында жарық көрген мектепте оқу-тәрбие жұмысын жетілдіру және оқушыларды етбекке тәрбиелеу жөніндегі қаулысын басшылыққа алып қызмет етіп келеді.

1978/1979 оқу жылынан бастап мұғалімдер даярлайтын факультеттерде оқу жоспарында көрсетілген педагогика пәніне қоса 5 арнаулы курс өткізіледі: мектепте оқу-тәрбие жұмысын ғылыми негізде ұйымдастыру, класс жетекшісі жұмысының методикасы, пионер жұмысының методикасы, орта мектеп оқулығының мазмұны, оқуға арналған техникалық құралдар пайдалану (ТСО). Бұларға қоса соңғы үш жылдан бері журналистика факультетінің төртінші курсына екі тәрізді «Коммунистік тәрбиенің теориясы мен методикасы» деген арнаулы курс оқылады.

Университет студенттерінің ұстаздық мамандықты жетік меңгерулеріне жан-жақты көңіл бөлінуде. Олардың педагогикалық практикасы дер кезінде әрі ұйымшылдықпен өткізулеріне жағдай жасалған. Астанамыздың 20-дан аса мектебі мен пионер лагерлері, үй басқармалары жанындағы клубтар — міне, бұлар студенттерді ұстаздық шеберліктің қыр-сырына үңіліп, болашақ мамандықтарына бастау алар орындары. Педагогика пәндері мен арнаулы курстарда жоғары дәрежеде оқылуына, студенттердің аталмыш пәнге жауаптылықпен қарауларына журналистика, биология, география, математика, физика, тарих факультеттері айтарлықтай назар аударады. Бұл факультеттерде пәннің оқу кестесіне ендіріліп, студенттердің алған білімдерін аттестациялаудың өз мезгілінде етуге ойдағыдай мүмкіншілік жасалған.

Дегенмен, университет көлемінде алғашқы мектепке мұғалімдер даярлау мәселесінде әлі де жетіспей жатқан істер баршылық. Солардың бірі — жас маманға атқаратын қызметіне қатысты ескеру оты-

рып, педагогикалық білім мен дағдыны ұштастыра оқыту. Мәселен, негізінен орта мектептерге арнап мамандар дайындайтын факультет түлектерінің бір бөлігі жоғары оқу орындарында, техникумдарда, ғылыми мекемелерде немесе шаруашылықтың басқа салаларында жұмыс жасайды. Ал университет қабырғасында студенттер болашақ вақты қызметтерінің мәніне терең бойламайды. Сондықтан, келешекте жетіспей жатқан осынау тұстарды ескеру отырып, студенттерге арнайы қосымша курстар мен семинарлар өткізуді ойластыру керек. Бұл — бір. Екінші мәселе-педагогиканың арнаулы курстарын оқытуды жетілдіру туралы. Химия факультеті студенттерге педагогикалық арнаулы курстан ТСО мен пионер жұмысының методикасын оқытады. Бірақ, пионер жұмысының методикасы оқу жылының өн бойында емес, июнь айындағы практика кезінде өткізіліп жүр. Педагогикалық практика уақытында әр лагерге тарап кеткен 120—130 студентті жинап алып оқытудың мүмкін еместігі түсінікті. Осы мәселеге байланысты кафедра тарапынан факультет басшыларына талай рет оқу жоспарына өзгерту енгізу туралы ұсыныстар жасалды. Әкінішке орай, бұл тілек әлі де шешімін таба алмай келеді.

Мектепке білімді де шебер мұғалім даярлаудың бір көзі-студенттердің педагогикалық практикасы. Яғни, теориялық білімді практикамен ұштастырғанда ғана жоғары нәтижеге жетуге болады. Ал, бұл нәтижеге бес жылғы студенттік өмірдің тек соңғы жылында практика өткізу арқылы жету айтуға ғана оңай болса керек. Осыған орай, педагогикалық практикадан өтетін барлық факультеттерде студенттердің ұстаздық мамандықпен ерте жүздесулерін ескерсе құба-құп болар еді.

Студенттердің педагогикадан диплом жұмысын жазбауы, мемлекеттік емтихан тапсырмауы да мұғалім даярлау сапасының төменірек болуына ықпалын тигізіп келеді.

Қорыта келгенде, біз университет тек қана мұғалімдік мамандыққа даярлауы керек деген ойдан аулақпыз. Аз ғана маман даярлайық, бірақ солардың өз шәкірттеріне берер білімдері, айтар ойлары университет дәрежесіне сай болсын. Өйткені, бүгінгі студент — ертеңгі жас маман. Келешек жас толқынның жан-жақты жарабымды дамуы соның қолында.

Х. АРҒЫНОВ.
профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі.

ЛЕНИНДІК СТИПЕНДИАТ

ІЗДЕНІС КӨКЖИЕГІ

«Әлі есімде, Алғыншы класта оқып жүргенімде ұшқыш-космонавт Попович атындағы № 92 орта мектепте математикадан өткен қысқы олимпиадада ол жүлдегер атанды. Ұстаздары қараторы қыздың бойынан математикаға деген ерекше қабілетті алғаш осында байқады. Бұл жайында қыздың ата-анасымен ақылдаса отырып, жазда республикалық физика-математика мектебінің қабылдау конкурсына қатыстыруды кәжеп деп шешті. Конкурстық жұмысты «беске» жазған қыз аталмыш мектептің 7 класына қабылданып, 1978 жылы ойдағыдай бітіріп шықты.

Сол жылғы мектеп күзінде Құралай Әкімқұловаға студенттік өмірі басталды. Қызының мен қызығы мол өмір Құралай үшін университет қабырғасындағы бес жыл білімді тереңнен игерумен қоса қолындағы жұмысқа белсене араласуға жағдай болды. Группаның конкурсқа «Әржаңсың» пионер лагерінің ата пионер жетекшісі «Мелания» студенттік жұрылыс отрядының комиссары, группа старостасы Ол осынау жұмыстарды атқара жүріп, күнделікті өмірден жүрегіне биік адамгершілік, достық сезімдерін ұялатты.

Құралай математиканы нақтылығы үшін ұнатады. Ол өзінің оқуда үздік болуын республикалық математика мектебіндегі математика пәнінің мұғалімі Е. П. Каршицкая мен Е. Е. Шуаев және университеттегі оқытушысы А. З. Табилинанғы ұстазына еңбегінің жемісі деп біледі. Ол кәзір молекулалар динамикасын жан-жақты зерттеу үстінде. Осы тақырып бойынша республикалық қоғамдық және жаратылыстану ғылымдары бойынша ең үздік студенттік ғылыми-зерттеуге арналған конкурстың лауреаты атанды.

Механика және колданбалы математика факультетінің 5 курс студенті, Лениндік стипендиат Құралай Әкімқұловаға әр күні ізденіске толы. Алда — мемлекеттік емтихан. Құралайдың оны да табысты қортындылап шығатындығы сөзсіз.

С. КЕНЖАЛИЕВ,
биофактың 3 курс студенті.

С. ӘБДІКАДЫРОВ.
журфактың 4 курс студенті.

РАССКАЖУ О ТОВАРИЩЕ

Идет очередное заседание комитета комсомола университета. Как всегда, обсуждаются текущие дела: проведение дискотек в общежитиях, вопросы успеваемости студентов, организация очередного смотра художественной самодеятельности. Обсуждение в разгаре. Каждый вносит свои предложения. Наша однокурсница Рауля Июкова принимает самое активное участие в делах комитета. Наконец

старостой. Мне говорят, что Рауля очень любят не только за то, что она всегда впереди, но и за то, что она очень дружелюбная, всегда придумывает, как найти выход из трудных положений. Без Раули скучно. «Часто комсомольцы химического факультета к Рауле приходят в группу, иногда вызывают во время семинарских занятий, потому что без нее не могут или не хотят, или делают не совсем

ТАКАЯ НАША РАУЛЯ

все вопросы решены. У дверей я встречаю Раулю и прошу помочь подготовиться к предстоящей лабораторной работе по физхимии. Рауля сразу начинает увлеченно объяснять. Я слушаю ее и сразу с благодарностью смотрю ей в глаза — теперь мне не будет неясно построение диаграмм. Рауля ухаживает, но я вижу ее перед собой и становится очень хорошо то ли от ее объяснения, то ли от тепла, оставленного ее доброй улыбкой. Это было вечером. А наутро мы встречаемся, как всегда, на лекциях. Но после них мне понадобилась помощь Раули. Ее же найти трудно. После долгих поисков спускаюсь в вестибюль и понимаю, что надо подождать, пока освободится наш секретарь: вот ребята, стоящие возле нее, что-то стараются упорно доказать, но Раулю уже спрашивают с другой стороны.

Прозвенел звонок, все уже расходятся. Я довольна решением своего вопроса и думаю: «Как же это Рауля все успевает? Ведь столько дел у секретаря комитета комсомола химического факультета. Тем более, что она на третьем курсе и секретарем первый год». И меня поражает, что она вовремя сдает все коллоквиумы и лабораторные, а в ноябре подала заявление принять ее кандидатом в члены КПСС. Теперь она кандидат. В то время, как некоторые, не имея совсем никаких общественных нагрузок, умудряются нахватать несколько задолжностей, пропускать семинары и получать выговоры в деканате, Рауля успевает все. Задавшему целью узнать ее секрет, первая иду в одну из лучших — 308-ю группу, в которой Рауля учится и в которой была два года

то...» — говорит студентка 308-й группы Роза Джабаспаева.

Теперь я разговариваю с самой Раулей, узнаю очень много интересного, что в школе Рауля тоже много успевала: была членом комитета комсомола, а затем — членом бюро райкома комсомола. Очень много занималась и читала по химии, литературе, что ее любимым предметом была химия, и что знала о своей будущей профессии. А вот на вопрос: «каким должен быть комсомольский вожак, Рауля не колеблясь отвечает: «Приветливый, обладать чувством юмора. Но самое главное — воспринимать критику, прислушиваться всегда к мнению других комсомольцев и стараться побольше узнать о каждом из них».

Я задаю Рауле еще два вопроса: — Какой пункт решения XIX съезда ВЛКСМ ты считаешь наиболее важным для нашего факультета и комитета комсомола? — Повышать активность членов ВЛКСМ для более активного участия в строительстве коммунизма, бороться за мир; повысить успеваемость студентов, повысить роль «Комсомольского прожектора».

— С чем связано твоё заявление о приеме в ряды КПСС? — Будучи коммунистом, полное чувство, какая ответственность на тебя возложена, повышается требовательность как к самой себе, так и со стороны.

И все же Рауля никогда не удовлетворена собой: она обдумывает, правильно ли все делает, так ли требовательна и сожалеет, что не умеет распределять свое время, что не хватает их, этих суток на дополнительные занятия. Вот какая наша Рауля!

Г. ОРАЗЫМБЕТОВА,
студентка III курса химфака.

На снимке: лабораторные занятия проходят в 505 «Кировской» группе биофака.

Достық шуағы

Табиғаттың балауса шағы — көктем КазГУ қалашығының тұрғындарын да думан мен шаттыққа бөлеуде. Олардың ортасында Куба, Лаос, Вьетнам, Ауғанстан жастары да бар. Мереке қарсаңында біздің тілшіміз шет ел студенттерімен жүздесіп, әңгімелескен еді.

Ана Мария Пила (Куба):— Университетте оқып жатқаным екінші жыл. Алғаш келген күннен-ақ қазақ қыздарымен танысып, достасып кеттім.

Бүгін мереке, көктем мерекесі. Көз алдыма көгілдір желекке оранған Куба жері келеді. Туған жерден алыста жүрсем де, қазақ жерінен өз еліме, өз жеріме ұқсастық іздеймін. Мен Советтер Одағында білім алып жатқанымға қуанамын. Бұл — әйел баласына көрсетілген зор құрмет деп түсінемін.

Сингхам Ванглутан (Лаос):— 8 Март мерекесі — біздің елде де асыға күтетін аяулы мерекелердің бірі. Қыз баласын гүлге бекер теңемейді ғой. Гүл қандай нәзік. Әйтсе де, осы бір нәзік жандар қажет болған кезде қатайып, сұсты кейіпке енеді. Менің лаостық қарындастарым, құрбыларым, апайларым өз Отанымды қорғау үшін қолдарына қару алып бізбен бірге аттанды емес пе. Біздің басты тілегіміз — жер бетінде бейбітшілік болсын. Еңбек майданында

ерлік көрсеткенге не жетсін! Мерекелерін құтты болсын, құрбылар! Баянды бақыт тілеймін.

Джафад Иман (Ауғанстан):— Ең алдымен, университеттегі барша студент құрбыларымызды, ұстаздарымызды мерекелерімен құттықтаймын.

Қазақстан жері — біздің екінші Отанымыз. Асқар Алатаудың аясындағы КазГУ қалашығы туған мекеніміздей кымбат. Қалашықта студент жастар өте көп. Бірнеше тапымасақ та, бір-бірімізді жақын санайтындығымыз аян. Біздің група өте тату. Достығымыз алға да жалғаса береді.

Тек тілеріміз — аспан ашық болсын. Аспанды бұлт торламасын!

Наурыздың алғашқы күні ақ жаңбыр себеледі. Ақ ниет, ақ арманға баланған көктем өзінің тарих есігінен енгенін осылайша хабарлай келді.

Ақ нөсерден жанға төгілген жылы лебіз сезіледі, шарықтай салған шаттық ән естіледі. Айнала әсем күлкіге оранды. Оқу корпусынан жатақханаға бет алған бір топ студенттер ұзай берді. Достық шуағымен нұрланған олардың орталарында куба, вьетнам, ауған, монғол, орыс, қазақ жастары кетіп барады.

